

Medlemmerne af Folketingets
Europaudvalg og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tlf. +45 33 92 00 00
Fax +45 31 54 05 33
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Kontor
N.1

Journal nr.
400.C.2-0

Date
20. december 1990

Til underretning for Folketingets Europaudvalg fremsendes vedlagt Miljøministeriets faktuelle grundnotat vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om farlige præparater.

Notatet fremsendes parallelt hermed til Folketingets Miljø- og Planlægningudvalg.

GRUNDNOTAT

Vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige præparater

KOM(96)347

1. Indledning

Kommissionen oversendte forslaget til Rådet den 26. juli 1996. Forslaget er baseret på Traktatens artikel 100 A og underlagt den fælles beslutningsprocedure i artikel 189 B.

2. Formål og indhold

Forslaget har til formål at sikre farlige kemiske produkters fri bevægelighed i det indre marked. Forslaget er en ombearbejdelse og udvidelse af det eksisterende præparatdirektiv 88/379/EØF om klassificering, emballering og etikettering af farlige kemiske præparater. Tilsvarende er der udarbejdet kriterier for fareklassificering af kemiske stoffer i direktiv 67/548/EØF.

En del af bestemmelserne i forslaget er uændret i forhold til det gældende præparatdirektiv. Som en nyskabelse indeholder direktivforslaget kriterier for miljøfareklassificering og -mærkning. I 1993 indførtes kriterier for miljøfareklassificering af farlige kemiske stoffer. Disse omfatter dog kun kriterier for stoffer, der er farlige for vandmiljøet og ozonlaget. Direktivforslagets miljøfaredel bygger herpå, og indeholder således forslag til kriterier for produkters klassificering for miljøfare i forhold til vandmiljøet og ozonlaget. Det foreslås, at man anvender de samme principper for miljøfareklassificering som for sundhedsfareklassificering. Direktivforslaget åbner dog mulighed for, at der på EU plan kan dispenseres for miljøfaremærkningen af produkter.

Forslagets anvendelsesområde er desuden udvidet til at omfatte bekæmpelsesmidler. Efter forslaget er det tanken, at klassificering, etikettering og emballering af bekæmpelsesmidler indeholdes i præparatdirektivet, og at det nugældende direktiv 78/631/EØF om pesticidklassificering ophæves. Herefter skal et bekæmpelsesmiddel klassificeres på baggrund af fysisk-kemiske egenskaber, sundhedsmæssige egenskaber - både akut toksicitet og langtidsvirkninger - samt på baggrund af en vurdering af midlets fare for miljøet. Med hensyn til etikettering af bekæmpelsesmidler fastlægger forslaget et overordnet princip om, at disse midler først og fremmest skal mærkes på grundlag af direktivets generelle klassificeringsprincipper og dernæst på grundlag af konklusionerne fra vurderingen foretaget efter direktiv 91/414/EØF om godkendelse af plantebeskyttelsesmidler. Inden for rammen af dette princip, skal der udarbejdes konkrete mærkningskrav for disse midler via en IIIa komitéprocedure.

Yderligere er anvendelsesområdet for forslaget udvidet til at lade nogle af bestemmelserne gælde for produkter der, selv om de ikke klassificeres som farlige efter forslaget, alligevel vil kunne udgøre en risiko for brugerne i særlige tilfælde. For sådanne produkter - det kan eksempelvis være kemiske produkter, der indeholder organiske opløsningsmidler - stilles krav til børnesikrede lukninger, særlig etikettering og udarbejdelse af sikkerhedsdatablad.

Forslaget indeholder således en udvidelse af den type produkter, for hvilke der skal udarbejdes sikkerhedsdatablade. Som hidtil skal der leveres sikkerhedsdatablade for produkter, der klassificeres som farlige. Som noget nyt skal der endvidere på begæring leveres sikkerhedsdatablade for produkter, hvori der indgår et kemisk stof med sundhedsskadelig virkning i en koncentration, som ikke udløser en klassificering af produktet, såfremt indholdet af det sundhedsskadeligt stof er på 1% eller derover (0,2 % for gasser). Også for andre ikke klassificeringspligtige produkter, der indeholder mere end 1% af et stof, for hvilket der på fællesskabsniveau er fastsat grænseværdier for arbejdstagernes udsættelse på arbejdspladsen, skal der udarbejdes sikkerhedsdatablade. De produkter, der hermed bliver omfattet af krav om sikkerhedsdatablade, vil desuden blive omfattet af krav om mærkning med oplysning om, at et sikkerhedsdatablad kan rekvireres. De datablade, som udarbejdes skal være i overensstemmelse med sikkerhedsdatabladsdirektiverne 91/155/EØF og 93/112/EØF.

Forslaget pålægger ligesom det eksisterende præparatdirektiv medlemsstaterne at udpege et organ til indsamling af oplysning om farlige præparater, der markedsføres, herunder om den kemiske sammensætning. Forslaget præciserer i forhold til det gældende direktiv, at det drejer sig om produkter, der anses for farlige begrundet i disses sundhedsskadelige egenskaber.

3. Konsekvenser for Danmark

Beskyttelsesniveau: Som helhed vurderes forslaget at forbedre det danske beskyttelsesniveau, primært fordi det er en meget væsentlig forbedring, at produkter herefter vil skulle klassificeres for deres fare for miljøet. Forslaget har med udvidelsen af antallet af produkter, hvortil der kræves leverandørbrugsanvisninger, tilnærmet sig gældende danske bestemmelser.

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Forslaget vil kunne nødvendiggøre ændring af kemikalieloven. Såvel klassificeringsbekendtgørelsen og bekendtgørelsen om bekæmpelsesmidler vil skulle ændres. Arbejdsmiljøloven indeholder den fornødne hjemmel til implementeringen af direktivets bestemmelser om sikkerhedsdatablade, og der vil således ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser på arbejdsmiljøområdet.

Den danske regering har imidlertid i forhold til implementering af sikkerhedsdatabladsdirektiverne 91/155/EØF og 93/112/EØF påberåbt sig sikkerhedsklausulen ud fra principperne i direktiverne 67/548/EØF og 88/379/EØF om henholdsvis farlige kemiske stoffer og produkter. Sikkerhedsdatabladsdirektiverne fastlægger både hvilke stoffer og produkter, der skal have udarbejdet sikkerhedsdatablad og de oplysningskrav, der stilles til disse. Man har i de danske regler fastholdt kravet om leverandørbrugsanvisning (sikkerhedsdatablad) for et større antal produkter, end sikkerhedsdatabladsdirektiverne kræver. Det drejer sig primært om produkter med indhold af organiske opløsningsmidler. Desuden har man fastholdt de danske oplysningskrav. Præparatdirektivforslaget influerer kun på, hvilke typer produkter, der skal have sikkerhedsdatablade.

Hvis man alligevel skulle vælge en fuldstændig implementering af direktivforslaget, ville det medføre en ændring af arbejdsmiljølovgivningen. Den væsentligste ændring ville være en mindre ændring af farlighedsbegrebet i Arbejdsministeriets bekendtgørelse om stoffer

og materialer. Derudover ville bestemmelsen om, at leverandørbrugsanvisningen skal følge produktet "ved levering" skulle ændres til "efter begæring" for produkter, der indeholder sundhedsskadeligt stof på over 1 % (0,2 %). Præparatdirektivforslaget vedrører ikke krav til indholdet i sikkerhedsdatabladene, som er reguleret i de to sikkerhedsdatabladsdirektiver (91/155/EØF og 93/112/EØF). Fra dansk side agter man at opretholde den gældende danske retstilstand om oplysningskrav i sikkerhedsdatablade om sundhedsbeskyttelse, uddannelseskrav samt anvendelsesbegrænsninger, herunder aldersmæssige, således som det tidligere blev notificeret over for Kommissionen.

Direktivforslaget omfatter ikke affald. Præparatdirektivets kriterier for klassificering af produkters farlighed får imidlertid konsekvenser for klassificering af affald som farligt, idet kriterierne og procentgrænserne, der gør affald farligt, er de samme som for kemiske produkter.

Samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser. Der påhviler producenter og importører af kemiske produkter en løbende pligt til at mærke de produkter, for hvis markedsføring de er ansvarlige, samt hele tiden at opdatere mærkningen i forhold til den nyeste viden og lovgivning. Forslaget vil øge mærkningsbyrden, fordi allerede mærkede såvel som nye produkter skal mærkes for deres eventuelle fare for miljøet.

Det er myndighederne, der fastsætter klassificeringen og mærkningen for bekæmpelsesmidler. I det omfang, at allerede fastsatte klassificeringer og mærkninger skal ændres, vil det medføre et merarbejde for myndighederne. Desuden vil proceduren vedrørende hjemmeligholdelse af kemisk navn medføre en yderligere administrativ byrde.

4. Høring

Forslaget har været sendt til høring hos diverse relevante myndigheder, arbejdsmarkedets parter, den kemiske industri samt grønne organisationer. I svarene synes implicit at være bred tilslutning til forslaget.

DA finder det positivt, at forslaget indeholder en rimelig afgrænsning af, hvornår sikkerhedsdatablade skal kunne rekvireres og finder, at grænsen på 1 vægtprocent er en god løsning, mens *Dansk Agrokemisk Forening* noterer sig, at der nu også skal udarbejdes sikkerhedsdatablade for alle plantebeskyttelsesmidler. *Handelskammeret* finder det væ-

sentligt, at overgangsperioden mellem det gældende præparatdirektiv og ikrafttrædelse af forslaget er lang, så virksomhederne i perioden kan få oparbejdet et datagrundlag til brug ved klassificeringen for miljøfare. *Bayer Danmark A/S* er af den opfattelse, at anvendelsesområdet for præparatdirektivet ikke skal udvides, idet direktivet bliver uklart af også at skulle omfatte bekæmpelsesmidler. Firmaet anfører desuden, at mærkningsreglerne vedrørende meget små beholdere skal lempes, og at muligheden for at hemmeligholde kemiske stoffers navne skal udvides i forhold til forslaget. *Danmarks Naturfredningsforening* mener, at der ikke bør være hemmelighedskræmmeri vedrørende oplysningerne om, hvilke farlige kemiske stoffer, der findes i produkterne. Den finder, at overgangsordningen er for lang og at sikkerhedsdatabladene for alle typer produkter burde skulle udleveres automatisk. *Kræftens Bekæmpelse* er af den opfattelse, at al viden om indhold af kræftfremkaldende stoffer i plantebeskyttelsesmidler skal til forbrugernes kendskab. *MLK-Sammenslutningen* finder, at forslagets mærkningsregler er mangelfulde i forhold til at lette kontrollen i detailledet af produkter, som skal være placeret i børnesikret højde.